

Rozhýbaný kraj

December / 2024

 KOŠICKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

Svetlo do každého kúta kraja

#zupnebianocnetrhy2024

Obsah

Šťastné a veselé, priatelia!

Všetky naše sny sa môžu splniť, ak máme snahu ich zrealizovať.

Rastislav Trnka

predseda KSK
predseda@vucke.sk

Fúha, ako to letí! A pritom čas vlastne nemá krídla. Len nedávno sme zdobili vianočné stromčeky, gazdinky chystali dobroty od výmyslu sveta, ratolesti sa tešili na darčeky a tí skôr narodení zase bilancovali. Ani sme sa nenazdali, po roku to tu máme zas. Ako ste prežili posledných dvanásť mesiacov vy, milí východniari? Bolo to podľa vašich predstáv a túžob? Či ostali len sny? Netreba však zúfať. Známy americký režisér Walt Disney tvrdil, že všetky naše sny sa môžu splniť, ak máme snahu ich zrealizovať. My sa veru snažíme. V našom krásnom kraji od Malých Trakán po Ruský Hrabovec na samom východe, Iľiašovce na severe, Čiernu Lehotu na západe a Malý Kamenec na juhu, máme čo a komu ukazovať. A stále sa máme čím inšpirovať. Urobme si malý pokus. Zatvorme oči a zamyslime sa nad tým, čo sa nám počas tohto roka podarilo. Ak v nás zarezonuje pocit, že to, čo sme urobili, sme urobili dobre, lebo nám na tom záležalo, potom to bol príspevok k tomu, aby sme boli šťastnejší, veselší a aj spokojnejší! Iste, boli aj chyby či nedorozumenia, no podstatné je, aby sme na výsledok boli hrdí. Aby sme vo svojej práci a úsilí videli zmysel. Mnohí sú dnes naozaj veľmi frustrovaní, ba až znechutení. Môžeme sa prieť a natahovať, klásť si polená pod nohy a zbytočne sa osočovať, no toto určite nie je cesta vpred. Súhlasíte so sirom Antonym Hopkinsonom, že to najcennejšie, čo vo svojom živote máme, je náš čas a energia, pretože oboje sú obmedzené? Ak ste uznanlivo prikývli, tak si do toho ďalšieho roka poprajme vzájomnú úctu voči svojej práci, ktorá nás stojí nemalú časť nášho času a energie. A samozrejme zdravé, šťastné a veselé! Vianoce, dni, mesiace...

Pionierom okolo sveta

Glóbus sa mu nezdal veľký. Na cestu po svete sa dokonca vydal na 50-ročnej motorke. Za rok a pol prešiel vyše 50 000 kilometrov naprieč 17 krajinami Európy, Ázie a Ameriky. Spoznajte príbeh 20-ročného cestovateľa zo Zemplína. Zažil už toho viac, ako by niekto stihol za celý život. Ján Drinka.

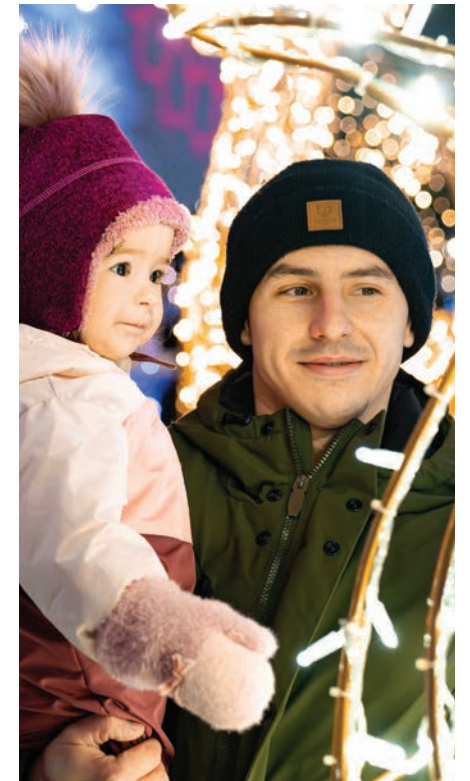
str. 4 - 5

Prvotriedna kvalita z Košického kraja

100-percentná kvalita, 100-percentný pôvod z Košického kraja. Prví východniari sa už môžu pýšiť značkou, ktorá garantuje pôvod z Gemera, Spiša, Abova alebo Zemplína. Ponuka je rôznorodá - od čipky, cez včelie produkty, kožené výrobky až po obrazy na skle.

str. 8-9

Vianočné trhy, aké tu ešte neboli

Katova bašta v krajskom meste sa premenila na malé vianočné mestečko. Župné vianočné trhy priniesli bezkonkurenčný program. Popri zábave návštevníci podporili Nadáciu KSK, ale aj školy či pomáhajúce organizácie. Tradičné dobroty mohli mať aj veľkí vykorčuľovať na klzisku.

str. 15-16

Rozhov

s Jánom Drinkom

Každá krajina mala v sebe niečo unikátne a krásne. Človeku ale ostanú v pamäti najmä stretnutia s dobrými ľuďmi.

Má 20 rokov a ako najmladší človek obišiel modrú planétu na motocykli. Michalovec Ján Drinka oprášil 49-ročnú motorku Jawa 50 Pionier a 3. júla 2023 sa vydal na takmer 52-tisíc kilometrov dlhú cestu okolo sveta, ktorá trvala vyše 1,5 roka. V sedle ikonickej motorky zažil horúce púšte Mexika i chladné Andy. Spoznal nové kontinenty, kultúry, ľudí i samého seba. Napriek veľkým dobrodružstvám, ktoré zažíval cestou-necestou, si aj mladý cestovateľ z východu tohtoročné Vianoce užije v rodinnom kruhu.

Nie je veľmi bežné, že tínedžer príde domov a oznámi, že ide na cestu okolo sveta. Ako na to reagovalo vaše okolie a rodina?

Reakcie boli rôzne, od tých podporujúcich až po tie, že to nikdy nedám. Ani moja mama nechcela uveriť, že idem na motorke okolo sveta. Keď ma pred odchodom navštívili novinári, vtedy pochopila, že je to reálne.

Na čo ste v momente odchodu mysleli?

V hlave mi stále vrtali dve veľké otázky. Či môj tátoš zvládne obrovské Andy, keďže motor na Pionieri stráca každých tisíc metrov nadmorskej výšky 10 percent výkonu. A potom tu ešte boli úradníci. Ak mi bude chýbať jednu pečiatku alebo potvrdenie a odmietnu mi ho vydať, všetko sa skomplikuje.

Kadiaľ viedla vaša cesta okolo sveta?

Po Poľsku, Lotyšsku a Litve ma čakalo Rusko. Najprv som navštívil Kalininskú oblasť, ako takú prípravu na skutočné Rusko, kde som neskôr najazdil vyše 10-tisíc kilometrov cez Moskvu až do Vladivostoku popri Transsibírskej magistrále. Nasledovala Južná Kórea, odkiaľ Pionier v drevenej bedni preplával po oceáne až do kanadského Vancouveru. Z Kanady ma čakala spanilá jazda cez celé Spojené štáty americké po západnom pobreží až do Tijuany v Mexiku. Odtiaľ moja trasa viedla ďalej cez Guatemala, El Salvador, Honduras, Nikaragu, Kostariku, Panamu, Kolumbiu, Ekvádor, Peru, Bolíviu, Čile, Argentínu, Paraguaj, Brazíliu a Uruguaj. A na záver naspäť do Európy do Nemecka, Česka a späť do Michaloviec. Cesta okolo sveta mi trvala presne 501 dní a z garáže do garáže môj Pionier zdolal 51 839 kilometrov.

Taká dlhá cesta musela dať Pionierovi poriadne zabráť. Potrebovali ste ho pred cestou špeciálne upraviť?

Samozrejme, ale ruky mi zväzovala originalita. Nemohol som z neho vytvoriť niečo, čo vlastne nie je. Urobilo sa bezkontaktné zapalovanie na nabíjanie elektroniky počas cesty a vystužili sme rám, aby uniesol dva hliníkové kufre. Taktiež sa posilnil výkon motora a nainštalovali sme koleso so silnejším brzdovým účinkom. Po úpravách a pripnutí batožiny Pionier pekne pribral, z pôvodných 60 na 172 kilogramov.

Určite ste počas cesty okolo sveta zažili nespočetné množstvo zážitkov. Ak by ste to mali zhrnúť, aké dojmy vo vás zanechali jednotlivé krajiny?

Každá krajina mala v sebe niečo unikátne a krásne. Človeku ale ostanú v pamäti najmä stretnutia s dobrými ľuďmi. V Rusku som sa obával, ako sa ku mne budú správať. Tu ma ale hádam najčastejšie pozývali k sebe domov na čaj, samozrejme aj vodku, alebo prespať. V Amerike ma prístup miestnych taktiež veľmi milo prekvapil. Buď mi kúpili jedlo na benzínke, prispeli dolármi, alebo pozvali domov prespať. Veľkomestá ma až tak neočarili, zato malé dedinky a príroda, to je úplná nádhra, americký vidiek mi prirástol k srdcu. Južná Amerika bola kapitola sama o sebe, keďže od Mexika smerom južne si s angličtinou už ani neškrtnete....

Ako ste sa potom dorozumeli s miestnymi?

Nezostávalo mi nič iné, než sa dohovoriť rukami-nohami a začať sa učiť po španielsky. Každý deň sa na mňa nalepilo jedno, možno dve slovíčka. V Bolívii som už ovládal základy a v Argentíne mi už nerobilo problémy dorozumieť sa na ulici.

Na cestách ste strávili aj Vianoce. Ako ste tieto sviatky pokoja a radosti prežili v zahraničí?

Poznávaním mayských pyramíd v známom historickom komplexe Teotihuacán v Mexiku. Na Vianoce by ale človek nemal byť sám, tak som sa podvečer zatúlal k miestnemu kňazovi. Prichýlil ma, ale s tým, že mu pomôžem a budem mu robiť miništranta. Odslúžili sme štyri omše. Vianoce v Mexiku majú iný nádych než u nás. Na Slovensku, keď je vonku zima, je najpríjemnejšie zostať vnútri,

v pokoji a teple rodinného krbu, užívať si chvíle s najbližšími. V Mexiku je horúco a je to skôr o veľkej oslave narodenia Spasiteľa. Rodiny prinesú bábku Ježiša Krista do kostola na posvätenie a o polnoci sa pri kostole vypustí ohňostroj. Akoby ste spojili Vianoce, oslavy Nového roka a Veľkú noc dokopy.

Nebolo vám vtedy smutno za domovinou?

Áno, aj na mňa prišla nostalgická chvíľa. Tohtoročné Vianoce určite zostanem doma s mojimi najbližšími. Až teraz si s odstupom času uvedomujem, ako veľmi mi pomohlo moje mentálne nastavenie sústrediť sa vždy len na daný deň. Pred spaním napísať pár riadkov do denníka, zatvoriť sa do stanu a zaspáť s tým, že ďalší deň ma čaká nové dobrodružstvo.

Po zdolaní Južnej Ameriky ste si to namierili priamo do Nemecka a odtiaľ domov do Michaloviec. Ako ste vnímali túto poslednú časť cesty?

Hlavne som vo vnútri začal rekapitulovať. Keď človek na vlastnej koži okúsi realitu za hranicami Európy, pochopí, ako dobre sa tu máme. Ak to môžem prirovnať k hokeju, tak Európa a Severná Amerika, to je ako NHL. Zvyšok sveta, to sú úplne iné ligy, ktoré sa kvalitou nemôžu porovnávať. Sťažujeme sa, že nemáme diaľnice, no niekde nemajú ani asfalt. Hromžíme, že máme zlé zdravotníctvo, pritom inde nemajú ani nemocnicu a neustálu dodávku elektriny. Ten rozdiel medzi nami a zvyškom sveta je neporovnateľný. Získal som akýsi vzácnejší pohľad na našu Európu, ktorá je kolískou modernej civilizácie. Všetci si dnes užívame jej výdobytky a považujeme ich za samozrejmé, ale nemali by sme zabúdať, že takýto svet máme len tu a mali by sme si to vážiť.

Čo vás po tejto náročnej 500-dňovej výprave čaká ďalej?

Najbližšie obdobie budem určite na Slovensku. Chcel by som sa s mojimi zážitkami podeliť na rôznych prednáškach a napísať aj knihu. Dúfam, že sa mi môj počín podarí zapísať aj do Guinnessovej knihy rekordov, aby ma uznali ako najmladšieho človeka, ktorý obišiel zemeľu na motocykli. Najprv ale musím zhromaždiť všetky záznamy z GPS, fotografie, videá, faktúry, bločky a potom to všetko posúdiť komisári.

Na župnej SOŠ v Šaci pribudla nová montážna linka spoločnosti Volvo

Košický samosprávny kraj spolupracuje s automobilkou Volvo v oblasti vzdelávania. Inicializoval umiestnenie montážnej linky v priestoroch Strednej odbornej školy priemyselných technológií v Košiciach - Šaci.

Milovníci motorizmu, zbystrite pozornosť! Na východe sme čoraz bližšie k spusteniu výroby automobilov

spoločnosti Volvo. Košický kraj sa na to svedomito chystá. Pre nový závod vo Valalikoch je potrebné už teraz pripravovať budúcich zamestnancov. Zástupcovia spoločnosti v roku 2023 osobne navštívili župné školy, ktoré by sa potenciálne mohli stať ich partnermi vo vzdelávaní. Jednou zo škôl, s ktorými oficiálne uzavreli zmluvu o spolupráci, je Stredná

odborná škola priemyselných technológií v Košiciach - Šaci. Spolupráca s investorom začala nadobúdať reálne črty, keď Košická župa iniciovala umiestnenie montážnej linky spoločnosti Volvo v priestoroch školy. Nasledovala séria rokovaní s partnerom vo Švédsku a v lete 2024 bola linka prevezená do Šace. Začal sa proces montáže, ktorý bol nedávno ukončený a linka je už úspešne uvedená do prevádzky. Na tomto simulovanom trenažéri pracovného prostredia je možné vyškoliť budúcich technikov, operátorov automatizovaných liniek či údržbárov. Ide o trenažér, na ktorom získajú uchádzači o zamestnanie praktické zručnosti pre prácu v automobilovom priemysle vo fáze finálnej montáže produktu. Už v decembri prebieha na linke školenie zamestnancov spoločnosti Volvo a následne aj pedagogických a odborných zamestnancov školy. Začiatkom roka 2025 by mal na linke začať výchovno-vzdelávací proces žiakov hlavne v odboroch mechanik strojov a zariadení, mechanik mechatronik a strojní mechanik. Linka bude časom sprístupnená aj ďalším školám v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja, ktoré vzdelávajú v strojárskych odboroch. Na ďalšie novinky sa môžete tešiť i v budúcom roku.

Keď deti dostanú šancu, dokážu veľké veci. Dajte nám o takých vedieť

Máte doma rastliny? Ak aj nie, určite viete, že zakvitnú len vtedy, keď sa o nich dobre postaráte. Veľa vody, vhodné miesto, veľkosť kvetináča i občasné prihovárnanie. Aj deti z Nadácie Košického samosprávneho kraja sú ako tie rastliny. Zakvitnú, keď im doprajeme zázemie pre rozvoj. Nadácia Košického samosprávneho kraja od svojho vzniku v roku 2021 podala pomocnú ruku spolu 262 deťom a mladým ľuďom, ktorých podporuje. Jednou z najvýraznejších tvárí je olympionička - vodná slalomárka Zuzka Paňková, no v radoch nadácie sú desiatky pestrofarebných kvetín, ktorým sa

výborne darí a čakajú na rozkvetnutie. Medzi také patrí aj Vanessa Bérešová, ktorá sa doslova našla v ženskom futbale. Iným príkladom je Michal Hajdušek, skvelý plavec. Nadácia Košického samosprávneho kraja pomáha systematicky a jej malým členom a členkám platí tréningy, krúžky, dresy, kurzy. Jednoducho, poskytuje im zázemie na rast v tom, čo ich baví. Ak aj vy sami venujete Nadácii Košického samosprávneho kraja finančný dar, stanete sa záhradníkom, ktorý umožní mladým talentom rozvíjať konáre. Ako na to, sa dozviete na webovej stránke www.nadaciaksk.sk.

Významne pomôžete aj vtedy, keď dáte nadácii vedieť o mladom talente. Ona sa už postará. Tak, ako sa naposledy postarala o mladých východňanov aj župa na Župných vianočných trhoch. Deti rozsvietili vianočný stromček a benefičný punč zahrial jazyk a rozmrazil srdcia, ktoré pomohli a ešte aj pomôžu. Lebo na dobročinnosť je stále čas, nie iba na Vianoce. Vedia o tom aj futbalisti, ktorí vykopli loptu na turnaji s benefičným účelom, ale aj župný Mikuláš, ktorý nezabudol ani na tieto deti.

Čože? Prvé produkty získali certifikáty kraja

Nie je značka ako značka. Záver roka bol veľkorysý k premiérovej skupinke 25 remeselníkov, ktorí sa ako prví môžu pochváliť unikátnou značkou Tradičný výrobok Košického kraja alebo aj značkou Regionálny produkt Košického kraja. Označujú výrobky, ktoré vynikajú kvalitou, pri iných siahla tradícia ich výroby do dávnych čias alebo majú pôvod z Gemera, Spiša, Abova či Zemplína. Krajským koordinátorom je Remeselnícky inkubátor Košického kraja, súčasť Gemerského osvetového strediska v Rožňave (GOS). „Certifikačná komisia mala ťažkú úlohu. Vyberala na základe prísnych kritérií, ale aj pridanej hodnoty. Cieľom udeľovania značky je i podpora miestnej ekonomiky a zviditeľnenia šikovných ľudí z Gemera, Spiša, Abova aj Zemplína. Ich certifikované produkty sa budú v budúcnosti predávať aj v župných kultúrnych organizáciách. Do 22. 12. je možné si ich zakúpiť na župných

vianočných trhoch v Katovej bašte v Košiciach,“ dodala Helena Novotná, riaditeľka GOS. V preklade povedané, značka nasmeruje kupujúceho na originálny a kvalitný výrobok. Je stopercentne vyrobený v jednom z regiónov Košického kraja a vznikol pod rukami šikovného východniara či východniarky. Je to tiež ohodnotenie ich práce, ktorú nerobia iba pre peniaze, ale so srdcom a s návodom zdedeným po predkoch. Ak hľadáte niečo pekné, voňavé, liečivé, skrátka originálne, do nákupného zoznamu si pripíšte tieto značky a výrobcov.

Regionálny produkt:

Ladislav Szekereš
ručne tkaný pokrovec

Vojtech Rigó
ručne vyrobené úžitkové a dekoratívne predmety zo šúpolia
Tradičný výrobok Gemer

Judita Krajčiová
ručne vyšívané textilné výrobky a maľovaný hodváb

Eva Csuporiová
ručne zhotovená paličkovaná čipka
Tradičný výrobok Gemer

Dagmar Dieová
ručne zhotovená paličkovaná čipka
Tradičný výrobok Gemer

Zuzana Ďuričeková
ručne zhotovená paličkovaná čipka
Tradičný výrobok Gemer

Malvína Jakabová
ručne zhotovená paličkovaná čipka
Tradičný výrobok Gemer

Angela Czintelová
ručne zhotovená paličkovaná čipka
Tradičný výrobok Gemer

Anna Urbánová
ručne zhotovená paličkovaná čipka
Tradičný výrobok Gemer

Ján Ihnát
ručne šité kožené výrobky
Tradičný výrobok Zemplín

Jozef Sukeník
obrazy maľované na sklo
Tradičný výrobok Spiš

Zora Šmelková
úžitková a dekoratívna keramika

Lenka Polgáriová
úžitková a dekoratívna keramika

Andrea Lajošová
ručne šité šperky a doplnky

Štefan Čorej
včelie produkty, med, medovina, bylinkové tinktúry, včelie elixíry
Tradičný výrobok Abov

Klára Móricz
ručne pletené a háčkové hračky a doplnky

Pavol Tomko
ručne vyrábané ľudové hudobné nástroje

Padmé Roastery, s.r.o.
pražená zrnková káva

Michal Šimko – Ghost riders
sviečky a dekorácie zo včelieho vosku
Tradičný výrobok Abov

Alena Pelechová - AMP art
kraslice zdobené perforovaním a voskovaním

Amália Holíková - Hájske hrnčiarstvo
úžitková keramika tradičného dizajnu

Igor Toder
dlabaný riad
Tradičný výrobok Zemplín

Róbert Mížov
ručne šité kožené výrobky

Soňa Košarová
kraslice zdobené perforovaním a voskovaním
Tradičný výrobok Zemplín

Zuzana Pirová
prírodné produkty a terapeutické pomôcky z levandule

Omama Žanetka ako symbol nádeje

„Teraz viem, kto som. Som omama Žanetka a som na to hrdá. Nie som iba Rómka, ale som aj človek. Dostala som šancu.“ Týmito slovami začína náš rozhovor s pani Žanetou Gažiovou. Že ste jej príbeh ešte nepočuli? My vám ho radi vyrozprávame, pretože na takýchto ľudí sme v kraji hrdí. Tak sa pohodlne usad'te, dajte si šálku čaju a inšpirujte sa, lebo robiť dobro je stále moderné. Žaneta Gažiová pracuje v občianskom združení Cesta von ako omama. V malej dedinke Bačkov neďaleko Trebišova žije s rodinou celý život a svoj domov by nikdy nevymenila: „Spolu nás je 8 súrodencov, žili sme skromne, ale vždy sme mali veľa lásky. Rodičia pracovali na miest-

nom družstve. Učili nás, že si máme pomáhať a neubližovať si a ostalo nám to doteraz. Dobré vzťahy máme aj u nás v osade. Keby ste boli mojou susedou, tak viem, čo dnes varíte, ako sa majú vaše deti. Držíme spolu a pomáhame si.“ Najväčšiu radosť jej prináša čas strávený s deťmi a seniormi. Sama má 6 detí. Urobila si preto opatrovateľský kurz, praxovala na traumatológii a neskôr sa stala aj dobrovoľníčkou v materskej škole. „Prišla sem nová pani riaditeľka a nepoznala miestnych. Tak som sa ponúkla, že jej pomôžem. Predstavila som ju rodičom, chodila som sa hrať s deťmi a veľmi ma to napínalo.“ Po pár mesiacoch však omama Ža-

netka začala zle vidieť a počuť. Trvalo takmer rok, kým prišli na to, že má nezhubný nádor na mozgu, neskôr ju museli operovať. „Podarilo sa to a ja žijem. Som za to vďačná každý jeden deň.“ O programe Omama sa dozvedela na internete: „Hovorila som si, že to je skvelý projekt, škoda, že nie je aj u nás v Bačkove. Neuveríte, ale o rok hľadali omamu aj u nás.“ Do výberového konania ju prihlásila sestra. „Taká som bola šťastná, že som sa stala omamou a stále som. Každý deň vstávam do práce s úsmevom. Milujem moju prácu, keď prídem do rodinky, zabudnem na všetky problémy. Dieťaťko sa na mňa usmeje a ja viem, že sa na mňa tešilo tak, ako ja na neho.“ Rodičia detí si ju vážia a rovnako aj ona ich, pretože chce dať svojim deťom viac, ako mali oni. A ako vyzerajú jej lekcie s deťmi? Pripraví si všetky pomôcky, hračky, knihy. Aktivity sú rozdelené podľa veku dieťaťa. „Máme na to manuály a chodíme aj na školenia. Najdôležitejšie je, aby dieťa lekcia bavila, nerobím nič nasilu. Ale rovnako dôležité je aj to, aby sa zapájala aj mamka. Práve ju učím, čo budú spoločne robiť počas týždňa, keď tam už nebudem.“ Dieťa sa podľa nej rozvíja a posilňuje vzťahovú väzbu s rodičom najmä vtedy, keď odchádza a rodina zostáva osamote. Prvé deti z jej programu pôjdu budúci rok do škôlky a rodičia hovoria, že sú už teraz lepšie pripravené než staršie deti, ktoré v programe neboli: „Rozprávajú pekne po slovensky, vedia riekanky a básničky, vedia sa hrať. Rodičia ma majú priamo v osade, prídu sa za mnou poradiť, porozprávať a veľmi si vážia, že si ich niekto všimol a venuje sa ich deťom.“ Pre rodičov organizuje každý mesiac aj rodičovské kluby. Učia sa, ako deťom umývať zúbky a rôzne iné užitočné veci, ktoré my častokrát považujeme za samozrejmosť. A na záver má Žanetka pranie k Vianociam a do nového roka pre vás, našich čitateľov: „Na prvom mieste želim veľa zdravia každému jednému človeku. Ďalej šťastie, nech sa všetkým ľuďom darí. Nech si vzájomne pomáhame a rastieme k lepšiemu, aby sme šírili dobro a lásku. A aby sme vedeli, že nepotrebujeme byť milionári, ale potrebujeme mať hlavne dobrých ľudí okolo seba.“ O tom, kde všade omamy v Košickom kraji pôsobia a ako ich môžete podporiť, sa dozviete na webe www.cestavon.sk

Omamy – rómske ženy – navštevujú rodiny s najmenšími deťmi a počas pravidelných stimulačných lekcií učia rodičov, ako svoje deti pripraviť na úspešné zvládnutie školy. OZ Cesta von pracuje na tom, aby každé dieťa narodené do chudoby malo v ranom detstve podporu pri rozvíjaní svojho potenciálu. Tak, aby z neho vyrástol človek schopný dobre sa uplatniť v živote.

Inovatívny Košický kraj

Inovačné centrum Košického kraja (ICKK) dosiahlo historický úspech v oblasti rozvoja startupového a inovačného ekosystému. Získalo finančnú podporu vo výške takmer 10 miliónov eur.

Inovátori, toto by ste mali vedieť! Chceme vám predstaviť významný míľnik pre Košický kraj. Náš región má našliapnuté stať sa centrom inovácií a startupov na Slovensku. Investícia, ktorú župa získala, umožní vznik nových inovatívnych spoločností. Tie prinesú pracovné miesta s vysokou pridanou hodnotou. Vďaka Integrovaným územným investíciám získalo krajské inovačné centrum financovanie vo výške 9,7 milióna eur, pričom ďalšie prostriedky boli zabezpečené z programov Horizon Europe, Interreg a z príspevkov zkladajúcich členov. Celková podpora

tak dosiahla takmer 12 miliónov eur, čo predstavuje najväčšiu investíciu tohto druhu na Slovensku. V posledných mesiacoch zaznamenalo ICKK štvornásobný nárast záujmu o startupové akceleračné programy. Získané financie preto budú použité na rozšírenie podpory pre začínajúce podniky a ďalšie akceleračné programy. Na budúci rok sa Košice stanú dokonca hostiteľom SISA – Slovakia Innovation and Startup Awards, ktoré rozšíria svoj dosah na celé Slovensko. Toto podujatie, organizované v spolupráci so Slovenskou akadémiou vied, Výskumnou a inovačnou autoritou SR

a ďalšími partnermi, bude najväčšou platformou na prezentáciu inovácií a startupov v krajine. Inovačné centrum Košického kraja vzniklo ako záujmové združenie ešte v roku 2021. Zakladajúcimi členmi sú Košický samosprávny kraj, Mesto Košice, Technická univerzita v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika a Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach. Jeho cieľom je stať sa globálnym inovačným centrom a motorom rozvoja podnikateľského prostredia v regióne. A župa verí, že sa tak v najbližších rokoch stane. Alebo sa to už deje?

Tento rok pre vás župa opravila 45 km ciest

Správa ciest Košického samosprávneho kraja zrealizovala súvislé opravy ciest na 33 úsekoch vo všetkých regiónoch kraja, za viac ako 6 miliónov eur.

Abov

Aj tento rok sa Košický samosprávny kraj pustil do súvislých opráv ciest II. a III. triedy, ktoré boli v nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave. Krajskí cestári obnovili najviac úsekov v okrese Košice-okolie a Michalovce.

Košice-Okolie

Najdlhším opravovaným úsekom bola dlho očakávaná cesta III/3318 od diaľničného nadjazdu, cez Sokoľany, až po hranicu mesta Košice a okresu Košice-okolie s dĺžkou 3,7 km. Zmodernizovala sa aj cesta III/3401 na hranici okresov Košice a Košice-okolie v smere na diaľničný nadjazd, prjazd na železničnú stanicu III/3344

v obci Čaňa a spojka III/3366 vo Vyšnej Hutke. Rekonštrukciou prešla cesta III/3404 medzi Nižným a Vyšným Klatovom v dĺžke 2,5 km. Zmodernizoval sa i úsek cesty III/3358 od obce Rudník po križovatku s cestou III/3319 v dĺžke 1,2 km. Opravy sa dočkala aj 1,3 km dlhá spojka na ceste III/3362 vo Vyšnom Medzeve a úsek cesty III/3460 od hranice okresov Prešovského a Košického kraja v smere na Obišovce s dĺžkou 1,8 km.

Michalovce, Sobrance

Súvislou opravou prešli takmer 4 kilometre vozovky na štvorprúdovej ceste II/582 od intravilánu Michaloviec

smerom k rekreačnej oblasti Šírava Prímestská. Zrekonštruovala sa aj časť cesty II/554 Bánovce nad Ondavou intravilán v smere na Trhovište a 2,5 kilometra cesty III/3765 Bánovce nad Ondavou v smere na Dúbravku. V okolí Veľkých Kapušian cestári položili nový asfalt na ceste II/555 medzi obcami Ortov – Veškovce a Veškovce – Veľké Kapušany. Rekonštrukciou prešiel úsek cesty III/3755 medzi Veľkými Kapušanmi a Čičarovcami a intravilán Veľkých Kapušian (III/3756). Obnova sa týkala vybraných úsekov cesty II/566 od obce Choňkovce, cez Podhorod, až po intravilán obce Ruský Hrabovec. Zrekonštruoval sa aj kilometrový úsek cesty III/3754 medzi Lekárovcami a Bežovcami.

Spišská Nová Ves, Gelnica a Rožňava

Úseky, ktoré si vyžadovali opravu boli aj v okrese Spišská Nová Ves, Gelnica a Rožňava. Najdlhším obnoveným úsekom v týchto okresoch bola cesta II/526 z obce Rakovnica do Rožňavského Bystrého s dĺžkou vyše 2 kilometrov. Správa ciest Košického kraja opravila aj úsek na ceste II/587 medzi Štítnikom a Kunovou Teplicou s dĺžkou 1,4 km a intravilán obce Kunova Teplica s dĺžkou 1,4 km. Opravy

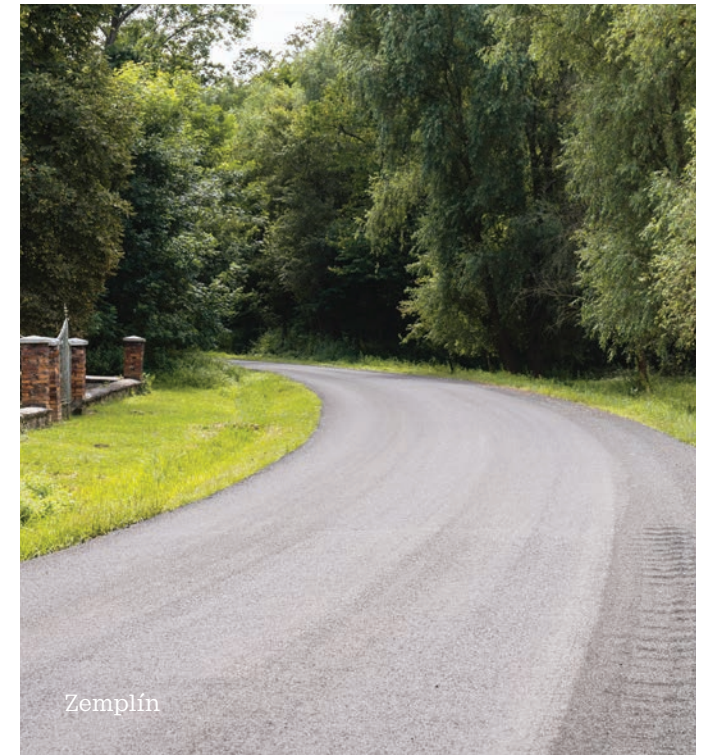
sa v tejto obci dočkal aj úsek cesty III/3008, konkrétne prjazd na železničnú stanicu. V meste Spišská Nová Ves cestári položili nový asfalt na ceste II/533 od križovatky Školská až po čerpaciu stanicu Slovnaft s dĺžkou takmer 1 kilometer. Na ceste II/536 prešla opravou ulica Radlinského. Medzi obcami Kurimany a Smižany sa zmodernizovala cesta v dĺžke 0,8 kilometra. Oprava sa týkala aj intravilánu obce Kolinovce s dĺžkou 1,3 kilometra. V Gelnickom okrese kraj zrekonštruoval úsek od križovatky 547/3420 po Richnavu.

Trebišov

Najdlhším opravovaným úsekom v okrese Trebišov je časť cesty II/555 od križovatky Leles po Kráľovský Chlmec s dĺžkou 4,9 km. Úpravou prešla aj cesta III/3700 od obce Leles, cez Bačku, až po križovatku I/79 v dĺžke 2,4 km. Taktiež sa opravil vyše dvojkilometrový úsek cesty III/3665 od intravilánu obce Kašov po Cejkov. Krátky úsek bol opravený aj v obci Stanča pri železničnej stanici a prjazdová cesta v Trnávke.

Gemer

Zemplín

Spiš

Otvorte aj vy svoje srdce pre každého, je tu čas vianočný

Nezištná pomoc je stále v móde. Dobrovoľnícke centrum KSK odovzdalo aj tento rok ocenenia výnimočným ľuďom.

Symbolika oceňovania dobrovoľníkov v Košickom kraji siaha do roku 2009. Odvtedy vždy 5. decembra – na Medzinárodný deň dobrovoľníkov – vyzdvihuje ľudí, ktorí bez nároku na honorár pomáhajú tam, kde je to potrebné. Dobrovoľnícke centrum Košického kraja a župa ocenili kolektívy aj jednotlivcov v 9 kategóriách. Keďže je toto slávnostné podujatie putovné, v roku 2024 sa konalo v Trebišove. Tento rok centrum odovzdalo ocenenie Srdce pre každého aj v jednej novej kategórii, ktorá vznikla v spolupráci s Dobrovoľným zborom civilnej ochrany KSK, prevzal si ho DHZO Slančák. Uznania sa tak dostalo tým,

ktorí sú často na mieste činu ako prví a ich pomoc obyvateľom je všestranne zameraná. Pomoc každého, kto akýmkoľvek spôsobom koná dobré skutky, robí náš kraj výnimočnejším. Rýchla doba, veľa aktivít či otázka: Prečo ja? To sú pre dobrovoľníkov v kraji skutočné malichernosti. Pravidelne sa zapájajú do aktivít pre pomoc ľuďom či prírode, podávajú ruku k dielu v oblasti kultúry, pri sociálnych témach. Dôležité je urobiť niečo navyše bez ohľadu na rok narodenia v rodnom liste. Nominácie posielali obyvatelia z celého kraja, laureátov vybrala komisia. Neoceňovali sa iba jednotlivci, ale aj skupiny ľudí, ktorých

Ak by ste sa aj vy alebo spoločnosť, pre ktorú pracujete chceli stať dobrovoľníkmi, naskenujte QR kód a dozviete sa viac.

spája jedna rovnaká vlastnosť. Je ňou senzitivita na veci verejné, spoločenské, na úsmev z tváří neznámych ľudí, ktorí sa ocitli na okraji záujmu. Rozmenené na drobné, zo 60 nominácií oslovilo porotu 27 silných príbe-

hov, z nich ocenila 10 jednotlivcov či kolektívov. Dobrovoľnícke centrum Košického kraja funguje neformálne od roku 2007. Bolo jedno z prvých na Slovensku, ktoré sa začalo venovať manažmentu dobrovoľníctva. V roku

2011 sa z neformálnej skupiny stalo oficiálnym občianskym združením. Odvtedy sa podarilo zrealizovať množstvo zaujímavých projektov. Pomáha všade tam, kde je to potrebné.

Ocenení

Dobrovoľník
v environmentálnej oblasti:
Centrum Senné

Dobrovoľnícka firma:
SAP

Koordinátor dobrovoľníkov:
Dáša Šusterová

Seniorský dobrovoľník:
Eva Beneová

Dobrovoľník v kultúre:
Gymnázium, Školská 7, SNV

Dobrovoľnícka skupina:
Cyklodobro

Dobrovoľník
v sociálnej oblasti:
Jozef Haborák
Jana Očenášová

Mládežnícky dobrovoľník:
Richard Čorej

Dobrovoľný hasičský zbor:
DHZO Slančák

Župné vianočné trhy 2024

Presne na Katarínu kraj po prvýkrát odštartoval Župné vianočné trhy s atrakciami a obsadením, aké tu ešte neboli. Tradičné miesto pred Úradom Košického samosprávneho kraja nahradil veľkolepý priestor v Katovej bašte v Košiciach. Východniarov priťahli klzisko, približne 300 účinkujúcich, ľudové zvyky, divadlo, škola tanca, tvorivé dielne a veľa ďalších

aktivít. Jeden dvor ponúkal dobroty pre telo aj dušu. Košický vianočný kraj pripravil až do 22. decembra miesto pre tú najdôležitejšiu časť Vianoc – blízkosť ľudí, ktorí sa tam stretli. Lebo sviatky sú aj o hrejivých slovách a dobrých skutkoch. Tie mali podobu benefičného punču a kapustnice pre deti z Nadácie Košického samosprávneho kraja.

Napečte so župou podľa receptov východniarov

Ak túžite doslova poťahovať medové motúzy návštevám, nasledujúce riadky sú určené pre vás. Ale aj vám, ktorí ešte vyberáte recepty na vianočný stôl alebo už teraz viete, že medzi sviatkami bude potrebné zapnúť „rúru“ ešte raz. No myslíme aj na vás, ktorým kapustnica nikdy nechutí tak, ako na Vianoce.

Nechajte sa inšpirovať knihou Sto chutí Košického kraja. Župa v nej zhromaždila najrecepty od východniarov zo Spiša, Gemera, Abova aj Zemplína. V tom nasledujúcom je hlavnou ingredienciou med, najlepšie ten od miestneho medára. V druhom načrte hlbšie na dno suda s kapustou.

Medová roláda

Suroviny:

- 600 g hladkej múky
- 250 g práškového cukru
- 150 g masla
- 1 ČL sódy bikarbóny
- 1 ČL škoric
- 1/2 ČL perníkového korenia
- 6 PL medu
- 4 vajíčka
- 1 PL kakaa

Plnka:

- slivkový lekvár na potretie
- orechy podľa chuti
- kúsky čokolády
- sušené ovocie: slivky, brusnice, hrozienka

Postup

Všetky suroviny spolu vymiešame. Vypracujeme cesto a necháme 1 hodinu postáť v chladničke. Oddychnuté cesto rozdelíme na 3 časti. Každú časť vyvaľkáme na obdlžník, nie veľmi tenký. Potrieme lekvárom a poukladáme orechy, sušené ovocie podľa chuti, nastrúhame čokoládu a pevne zrolujeme. Preložíme po dĺžke na plech vystlaný papierom na pečenie a potrieme vajíčkom. Pečieme pri teplote 180 °C približne 20 minút.

TIP

Roláda chutí ešte lepšie odstatá aspoň 2-3 týždne. Je dobré ju uchovať zabalenú vo vzduchotesnej nádobe alebo v alobale.

Kuchársku knihu Sto chutí kraja si môžete kúpiť v Regionálnom informačnom bode Krajskej organizácie cestovného ruchu Košice Region Turizmus na Hlavnej 48 v Košiciach.

Vianočná kapustnica grófa Andrássyho

Suroviny:

- 4 údené klobásky
- 150 g sušených húb
- aspoň 1 liter jušky
- soľ
- vegeta
- cesnak
- cibuľa
- olej
- hladká múka na zápražku
- ryža

Postup:

Na mlynčeku na mäso pomelieme 2 klobásky a vopred namočené huby. Zmes vložíme do približne 4-litrového hrnca, zalejeme vodou, aby bola ponorená a varíme s cibuľou a tromi strúčikmi cesnaku. Keď sú huby takmer uvarené, dolejeme vodu a jušku. Následne dochutíme. Po zavretí pridáme zvyšnú klobásku, pokrájanú na kúsky a hrnček ryže. Všetko spolu varíme. Keď je ryža uvarená, pridáme zápražku z hladkej múky a oleja.

TIP

“Grófska” kapustnica chutí výborne aj s kysnutým koláčom, podobným veľkonočnej paske alebo s pečivom podľa chuti.

Pozor na zlodejov batérii z meteostaníc! Pomôcť môžete aj vy

Východniari, zbystrite. Spozorovali ste podozrivú činnosť v okolí meteostaníc? Nečakajte, čo najskôr to nahláste polícii.

Približne 15-tisíc eur za jednu sezónu – taká je škoda za ukradnuté batérie z meteostaníc pri cestách 2. a 3. triedy, o ktoré sa stará Košická župa. Krádeže ohrozujú bezpečnosť cestnej premávky a Správe ciest Košického samosprávneho kraja komplikujú výkon zimnej údržby. Kraj preto vyhlasuje veľkú pátračskú akciu – zapojíte sa? Na pohľad sa môže zdať, že je to banálna záležitosť, no meteostanice sú pre krajských cestárov kľúčové. Pre dispečera sú vzdialenými očami. Ak je meteostanica nefunkčná, cestárom na dispečingu chýba obrazový záznam z vozovky, ale aj informácie o jej stave,

či je suchá, mokrá, zľadovatelá, zasnežená, prípadne aké množstvo vody sa vyskytuje na ceste, aká je teplota vozovky či sila vetra v lokalite. V Košickom kraji sa pri župných cestách nachádza 106 meteostaníc. A teraz sa podržte: až zo štvrtiny z nich už zlodeji aspoň raz odcudzili batériu! Deje sa to najmä na Zemplíne, v okresoch Trebišov a Michalovce. Každý prípad krádeže hlási župa polícii. Okrem batérií už zlodeji odcudzili aj kamery, fotovoltaické panely, dokonca spílili celý stĺp, na ktorom bola meteostanica umiestnená. Majte preto oči na stopkách. Kraj vás žiada,

aby ste zbystrili pozornosť a podozrivú činnosť v okolí meteostaníc bez čakania hlásili polícii alebo Správe ciest KSK a spoločnými silami ochránili bezpečnosť v kraji. Zimná údržba ciest sa začala 1. novembra. O takmer 2000 kilometrov krajských ciest 2. a 3. triedy na Gemer, Spiš, Abau aj Zemplíne sa stará 141 mechanizmov. Meteostanice pomáhajú dispečerom zabezpečiť včasné vyčistenie alebo posyp vozoviek. Online zábery z niektorých horských priechodov či rizikových úsekov v kraji môžu vodiči sledovať na webe Správy ciest KSK.

Priority poslancov KSK

Aké sú vaše ciele v aktuálnom volebnom období? Čo by ste chceli presadiť z pozície poslanca KSK?

Ján Mihalečko

nezávislý kandidát

V prvom rade chcem poďakovať občanom za dôveru, ktorí mi opakovane dali vo voľbách. Od roku 1996 pracujem ako súkromný lekár a chirurg v Michalovciach a som smutný, ako tu postupne zanikajú odborné ambulancie, a to bez náhrady mladšími kolegami. Košická župa nemá kompetenciu na ovplyvnenie financovania ambulancií zo strany poisťovní, ale predseda sa snaží o zmiernenie dopadu tejto nepriaznivej zdravotníckej politiky štátu. Jedným z týchto nástrojov je založenie neziskovej organizácie Zdravotnícka agentúra

Košického samosprávneho kraja, do ktorej ma krajské zastupiteľstvo zvolilo za člena správnej rady. Jej zmyslom bude snaha o zabezpečenie dostupnosti zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov tých oblastí kraja, v ktorých existuje, alebo vznikne nedostatočné pokrytie zdravotníckymi službami. Pevne verím, že činnosťou tejto agentúry sa výrazne zmierni nepriaznivý dopad zdravotnej starostlivosti na občanov nášho kraja.

György Nagy

SZÖVETSÉG - Magyarok. Nemzetiségek. Régiók. | ALIANCIA - Maďari. Národnosti. Régióky

V prvom rade ďakujem všetkým, ktorí mi opäť dali dôveru, aby som mohol naďalej pracovať v prospech regiónu Gemera a nášho kraja. Teším sa, že v spolupráci s Košickým samosprávnym krajom sa nám podarilo dosiahnuť niekoľko zásadných zmien. Budova Gymnázia Pavla Jozefa Šafárika v Rožňave už prešla pod správu košickej župy, ktorá tak už môže do budovy investovať a obnoviť ju. Pozitívne zmeny

v našom regióne pocítia aj motoristi, keďže župa realizuje súvislé opravy ciest vo viacerých častiach Rožňavského okresu. Skvelou správou je aj posun v oblasti turistického ruchu. Schválená koncepcia cykloturizmu prinesie aj do nášho regiónu nové cyklotrasy pre milovníkov aktívneho pohybu a pritiahne nových návštevníkov.

Peter Pandy

SZÖVETSÉG - Magyarok. Nemzetiségek. Régiók. | ALIANCIA - Maďari. Národnosti. Régióky

Ako predseda Komisie cestovného ruchu a cezhraničnej spolupráce sa sústreďím na rozvoj cestovného ruchu, ktorý je v mnohých regiónoch kľúčovým motorom ekonomiky. Mojm cieľom je podporiť aktivity, ktoré prilákajú turistov a zároveň poskytnú nové príležitosti pre miestnych obyvateľov. Efektívna spolupráca so zahraničnými partnermi je pre nás nevyhnutná na zlepšenie infraštruktúry a vytvorenie dlhodobého udržateľného modelu cestovného ruchu.

Okrem toho sa venujem otázke duševného zdravia mladých ľudí, keďže narastajúci počet žiakov, ktorí potrebujú odbornú psychologickú pomoc, je alarmujúci. Mojou víziou je posilniť dostupnosť služieb školských psychologov a zabezpečiť programy na podporu psychickej pohody. Verím, že investícia do mladých generácií je investíciou do našej spoločnej budúcnosti.

Tradícia betlehemcov je v našom kraji stále živá

„A či špice či čujece, či svoju chižečku vartujete?
Či bi sme mohli u vas jašličky zabavic?“

Jasličkári alebo betlehemci patria k vianočným zvykom vo všetkých krajinách pod Karpatským oblúkom. Počuli ste už o nich? Je to špeciálna tradícia, ktorú si možno mnohí pamätajú ešte z detských čias. Pri okne sa čakalo, kým títo záhadní mužíci zazvonia a prinesú príbeh o narodení Ježiška priamo do našich domovov. A tento zvyk pretrval v niektorých obciach. „Jasličkovať“ sa dnes chodí prevažne od Štedrého večera do Štefana a na Troch kráľov. Táto vianočná ľudová hra vznikala pod vplyvom stredovekého liturgického divadla a kultu jasli. Vychádza z evanjelia sv. Lukáša, podľa ktorého Anjel zvestoval narodenie Spasiteľa ako prvým pastierom, ktorí nocovali pri stáde.

Okrem duchovného významu betlehemci zobrazujú aj bežné situácie valaského života, dokonca sa pastierske motívy spájajú so zbojníckou tematikou. Hra začína pozdravením a predstavovaním pastierov. Anjel potom zvestuje narodenie Pána, cestu do Betlehema a obdarovanie Ježiška. Záver patrí koledám a niekde aj odzemu. Pomyselné dosky, ktoré znamenajú svet priamo u vás doma vždy patria Anjelovi, Valachom (Fedor a Stacho) a Starým pastierom (Bača, nemotorný Starý, Kubo, Guba v obrátenom kožuchu). Hry aj postavy sa i dnes regionálne líšia, pričom najviac 7-člená posádka betlehemcov jasličkuje, takpovediac, z domu do domu a ako to povedať, vítaná je aj malá výslužka.

V polovici decembra sa v našom kraji uskutočnil už 22. ročník Medzinárodného stretnutia betlehemských pastierov v obciach Hostovce a Janífk. Každoročne ide o jedno z najviac originálnych podujatí svojho druhu široko-diaľko. Pastierske hry opäť ožili v najrôznejších podobách. Predstavili sa betlehemske súbory nielen zo Slovenska, ale aj Maďarska. Každý región a komunita ukázali, ako u nich vítajú Ježiška, čím ho vedia obdариť a ako sa mu klaňajú. Počas celého festivalu nechýbali tradičné vianočné špeciality regiónu. To bolo radosti, ale nezabúdajte, že tešiť sa treba aj po sviatkoch, milí naši čitatelia.

ZDROJ: Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru

Na nový rok, o kurí krok

Čo mali ľudia na tanieri v prvý deň roka a prečo pastierov k plieskaniu bičom zaväzovala zmluva?

Vtipné, kúzelné a veľmi symbolické, také sú zvyky, ktoré nám zanechali naši prarodičia počas Vianoc. Spolu s tými od Ondreja po Luciu, sa s nimi roztrhlo vrece. Povedal vám už niekto o tradíciách na posledný a prvý deň v roku?

Silvester

Tento pán bol svätec a nie hocikajký, v 4. storočí bol rímskym pápežom. Naši predkovia pripisovali poslednému dňu kalendárneho roka menší význam ako vigílii Narodenia Pána 25. 12. Avšak, nenechali nič na náhodu. Základ bolo urobiť všetko pre to, aby dobytok prinášal úžitok i v ďalšom roku. Aj časti Košického kraja „lízol“ zvyk mužov sediacich na slame, ktorí vinšovali niečo ako: Kurka

s vajici, aj ja s vajici, nak je takto celý rok. V preklade: nech hydina prosperuje. Vo viacerých regiónoch mládenci presne o polnoci vyšli na kostolnú vežu, odkiaľ nahlas spievali. Hluk – to vám bol všeliek na zlé sily aj počas adventu. Pastieri boli zmluvne zaviazaní plieskať bičmi a trúbiť na stridžie dni pri prvom výhone dobytky. Zrejme to kedysi naši predkovia nenazývali silvestrovským plesom, no priority mali podobné ako my dnes. Devy a mládenci robili po dedine hluk a „diskotéka“ odštartovala priadkami v kréme. Nasledovali návštevy a vinšovanie.

Nový rok

Obyčaje prvého dňa roka súvisia s mágiou počiatku. Povedy hovoria o tom, že správanie ľudí, zvierat a

počasie v tento deň fungovali ako veštby. Budúcnosť mohol ovplyvniť aj prvý návštevník, preto ním nesmela byť žena, chorý alebo starý človek. Dôraz sa kládol na čistotu v dome, ale aj v kôlni. Hrabie i feľfasy (koše) museli byť usporiadané, nič nesmelo byť požičané, inak by to chýbalo v celom budúcom roku. Predkovia pripisovali význam najmä jedlám. Už aj pomyslenie na sviatočný obed z hydiny či zajača bolo hriechom. Ved'by šťastie z toho domu odletelo alebo zutekalo. Za symbol hojnosti považovali bravčovinu a šošovica predstavovala bohatstvo. Ak ste si na Nový rok kýchli, mali ste byť zdravý po celý rok. Ako ste na tom vy? Držite sa zvykov po predkoch, alebo vám stačí vedieť, že: „Na Nový rok, o kurí krok“. To znamená, že dni sa predlžujú a zima pomaly, ale isto pôjde z kopca.

Župa získala Národnú cenu Európskeho týždňa mobility

Hoci sa Európsky týždeň mobility konal ešte na jeseň, ohlasy na aktivity župy počuť aj dnes. Kraj pripravil pre východniarov zdravé raňajky, odborným očkom sa pozrel na bicykle, vydával dopravné karty zadarmo a pripravil aj aktivity pre deti, či súťaž. Snahu motivovať ľudí nechať autá v garáži a prepravovať sa udržateľne si všimli aj odborníci. Porota ocenila bohatosť a rozmanitosť aktivít a spoluprácu s Prešovským samosprávnym krajom aj IDS Východ pri regionálnej autobusovej doprave. Do Európskeho týždňa mobility sa zapojilo 2766 samospráv zo 45 krajín až z 3 kontinentov. Slovensko je v európskom rebríčku na 11. mieste.

FINÁLE
STARTUP AKCELERÁTORA
DEMO DAY

Viac informácií
na www.ickk.sk

30.1.2025

29. 12. 2024 / Silvestrovský orloj

Nalad'ite sa na oslavy príchodu nového roka. Východoslovenské múzeum v Košiciach opäť pripravuje (múzejný) Silvestrovský orloj na balkóne Historickej účelovej budovy. Malým aj veľkým zvedavom rozpovedia príbehy z rozprávok a všetkých privítajú na nočnej prehliadke historickej budovy 29. 12. o 17:00 na Námestí Maratónu mieru.

Divadelné predstavenia na Spiši

Oddych v divadle? Zamierte na Spiš. Súčasťou programu Spišského divadla v Spišskej Novej Vsi budú na Štefana a na Silvestra zaujímavé predstavenia. Odohrajú tam Rozprávky z krivého zrkadla a Sprievodcu sexuálnou výchovou pre nové tisícročie. V januári je v pláne premiéra Mimi a Líza.

Viac informácií nájdete na webových stránkach a sociálnych sieťach kultúrnych organizácií Košického samosprávneho kraja.

Milí čitatelia, toto sú výhercovia z predchádzajúceho čísla: **Renáta Remáčová, Rudo Čáčko.**

Súťaž

Ak ste si pozorne prečítali článok o značke kraja, budete vedieť, koľko remeselníkov sa ňou už môže oficiálne pochváliť. Správnu odpoveď nám pošlite e-mailom na tlacove@vucke.sk do **17. 1. 2025**. Traja výhercovia získajú kuchársku knihu Sto chutí Košického kraja. Účastníci prihlásením sa do súťaže a splnením podmienok dávajú KSK svoj súhlas so spracovaním osobných údajov, ktorými sú poskytnuté identifikačné údaje účastníka súťaže (meno, priezvisko, e-mail, adresa trvalého pobytu, telefónne číslo). Tieto osobné údaje budú spracované výlučne na účely realizácie súťaže a odovzdania výhry.